

Nr 93.

Av herr **Lindhagen**, om godkännande av den i Ryssland faktiskt sittande regeringen.

I en föregående motion har framhållits, hurusom det hotande dagsläget kräver icke blott sparsamhet, utan också främjandet av den vacklande produktionen. I detta syfte erinrades om behovet mångenstädes för den industriella befolkningen att kunna få ägna sig åt jordens brukande. Här må nu erinras även om en annan nödvändighet.

Den industriella katastrofen beror ostridigt, till en icke obetydlig del, på det avbrott i vår naturliga förbindelse med det stora ryska grannlandet, som uppstod genom detta lands isolering och dess näringars borttvinande. Denna fara för vår ekonomiska existens kan icke avhjälpas annat än genom att återknyta förbindelsen. Detta kan icke effektivt ske, annat än genom ett direkt erkännande av sovjet-regeringen, som sedan länge sitter vid makten och ostridigt också är den enda, som kan för närvarande ifrågakomma. Den svenska industri, som orienterar sig för varubyte med Ryssland, fordrar också bestämt ett sådant steg.

Häremot reses motstånd av två skäl. Det första är, att man anser denna regering föraktlig, så att man ej vill inlåta sig med densamma. Faktum är emellertid, att den ryska regeringen också föraktar de övriga europeiska regeringarna. Skulle man icke då kunna kvitta sitt ömse-sidiga nedblickande och taga saken praktiskt. Hur förhåller det sig för övrigt i själva verket? Det övriga Europa har ju åstadkommit världskriget. Vår regering har icke ansett sig förhindrad till de hjärtligaste förbindelser med regeringar, vilkas händer drypa av oskyldigt blod. Hava vi den ringaste rätt till förhävelse?

Det andra skälet är kanske det huvudsakligaste. Man menar att genom sovjetregeringens erkännande stödes ett system som man av flera skäl önskar få störtat, ju förr dess hellre. Denna tankegång strider till en början emot nationernas förbunds grundsats, att ingen stat har

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 3 saml. 33 häft. (Nr 92-93.) 2

rätt att blanda sig i en annan stats styrelseform. För övrigt skulle vårt land genom en dylik enligt mitt tycke närsynt politik dyrt få betala genom egen misär en fåvitsk förhoppning. Utvecklingen i Ryssland kommer nämligen att bestämmas främst av dess egna förhållanden. Dess öde ligger sist i händerna på bönderna, som utgöra 90 procent av befolkningen. Ett erkännande utifrån gör varken från eller till i detta avseende. Skulle någon inverkan tänkas, menar många, att detta kommer snarare att bestå däruti, att den västeuropeiska ordningen beredes tillfällen till landvinningar och inflytanden inom det stora landet, vilka den nu i dettas isolering saknar. Det vore då å andra sidan t. o. m. fara värt, att den ryska författningen icke skall kunna med tiden utveckla sig från den rent materialistiska våldsförfattning, som även den är, till högre klarhet med anlitande av de andliga makterna såsom vägledare, utan återfalla i den världsordning, som skapat världskriget och ej synes alldeles ovillig att bereda sig på ett nytt.

Det må härmed förhålla sig hur som helst. För min del får jag på grund av vad sålunda anförts och under återopande av mina tidigare inom riksdagen före världskriget väckta framställningar om vidgade förbindelser med det ryska grannlandet samt såsom anhängare av de utsträckta händernas politik under alla förhållanden hemställa,

att riksdagen ville anhålla, att regeringen måtte till främjande av vår nu så hotade produktion godkänna den i Ryssland faktiskt sittande regeringen på de ömsesidiga villkor, som kunna anses skäligen, samt därigenom bereda vår industri ökade avsettningsmöjligheter och hela vårt folk det begynnande stöd för framtiden, som goda ekonomiska förbindelser med våra stora granne i öster innebära.

Stockholm den 31 januari 1922.

Carl Lindhagen.